

Roelof Jan Koops
adviseur Bloemenweides
bij Cruydt-Hoeck

Van bieten en mais naar een natuurbegraafplaats vol vlinders, vogels en bloemen

Cruydt-Hoeck levert aan Natuurbegraafplaats De Hoevens en geeft advies

In de Brabantse Kempen ligt Landgoed De Hoevens. In 2014 werd een deel van het terrein van het landgoed, inclusief akkers, omgevormd tot een natuurbegraafplaats. Bij de inrichting staan ecologisch beheer, ontwikkeling van de natuur en het bevorderen van de biodiversiteit voorop. Voor de aanleg van de bloemenweides namen de eigenaren contact op met Cruydt-Hoeck, leverancier van inheemse wilde planten en zaden. Floris van der Lande: 'De visie van Cruydt-Hoeck sluit naadloos aan bij de onze.'

Auteur: Heidi Peters

De website geeft een haast feeëriek, sprookjesachtige sfeer weer. Bloemrijk grasland omringd door houtwallen, een jong eikenbos, een poel met oeverbeplanting en rododendrons – overal waar je kijkt, is natuurlijk groen. Hier en daar ligt schijnbaar willekeurig een boomschijf. Deze schijven markeren de graven, want we zijn op Natuurbegraafplaats De Hoevens. Floris van der Lande vormt samen met zijn vrouw Caroline van der Lande-Vogels, tevens eigenaresse van het landgoed, de directie. Van der Lande vertelt over de totstandkoming van de natuurbegraafplaats en de samenwerking met Cruydt-Hoeck, leverancier van inheemse wilde planten en zaden.

De natuur staat centraal

Het landgoed en de natuurbegraafplaats worden onderhouden vanuit vijf kernwaarden. De

natuur staat centraal, waarbij de rust op het landgoed wordt gekoesterd. Er is ruimte om te zijn en om samen te werken. De locatie heeft een rijke cultuurhistorie, die een paar duizend jaar teruggaat. De eenvoud wordt gekoesterd, en tot slot is kwaliteit het uitgangspunt bij alles wat het team probeert te bereiken. 'Alles moet passen in het landschap: het parkeerterrein en het ceremoniegebouw, maar ook de kwaliteit en de service moeten kloppen.'

Landschapsplan

In 2014 begon de omvorming. Voor de realisatie van de natuurbegraafplaats van 17 ha werd landbouwgrond teruggegeven aan de natuur. Er werd een landschapsarchitect bij het project betrokken en ook Cruydt-Hoeck dacht mee over de transformatie. Waar voorheen bieten, mais en andere gewassen stonden, zijn de

‘Wij koesteren hier de natuur, de rust en de eenvoud’

akkers omgevormd tot een nieuw stuk natuur, met houtwallen, bomen en lanen. ‘Nu groeien daar prachtige wilde bloemen en inheemse struiken. Het is onvoorstelbaar wat er in zo’n korte tijd al ontstaan is’, vindt Van der Lande. ‘We hebben ook een mooi oud eikenbos. Hier mogen alleen urnen begraven worden, om te voorkomen dat de boomwortels beschadigd worden.’

Zandgrond met leem

‘Cruydt-Hoeck speelde landgoedbreed een grote rol, omdat dit bedrijf beschikt over mooie, streekeigen kruiden. Bovendien past hun visie naadloos bij de onze. Roelof Jan Koops heeft ons erg goed begeleid.’ Een van de vrijwilligers op het landgoed is Willem van Kruijsbergen, die veel kennis heeft van inheemse bloemen, kruiden en ook fauna. Hij vertelt: ‘Het is belangrijk dat het basismengsel past bij de grond. Wij zitten hier op zandgrond met een klein beetje fijn leem. Dat wil zeggen dat we het zaad moeten aanpassen aan de grondsoort. Het advies van Cruydt-Hoeck was daarbij erg waardevol.’

Daarnaast was het voor ons belangrijk dat we zelf het mengsel konden samenstellen; dat is ook het fijne van Cruydt-Hoeck. Bij de uitbreiding van de natuurbegraafplaats heb ik een mengsel van 28 soorten kruiden samengesteld, aangepast aan de grondsoort. Dat levert prachtige resultaten op, zeker in combinatie met ons maaibeheer.’

Overwinterende vlinders

Hij vervolgt: ‘Het is belangrijk dat je gefaseerd maait, om ervoor te zorgen dat de kruiden in het zaad kunnen komen. Met sinus- en gefaseerd maaien blijft er altijd een stukje staan waar insecten en vlinders kunnen overwinteren. Want aan bloemen alleen heb je niks. Vlinders hebben een waardplant nodig voor de rupsen, en om te overwinteren moeten ze kunnen wegkruipen in begroeiing. Daar proberen wij hier in het beheer voor te zorgen, De producten van Cruydt-Hoeck zijn hier heel geschikt voor.’

Op De Hoevens worden diverse vlindersoorten waargenomen, zoals de kleine parelmoervlin-

Landgoed De Hoevens

Natuurbegraafplaats De Hoevens is onderdeel van Landgoed De Hoevens, dat al meer dan 100 jaar eigendom is van de familie Van der Lande-Vogels. Het gebied in de Brabantse Kempen is 190 hectare groot en omvat houtwallen, graslanden, akkers, lanen en diverse monumentale gebouwen. Er worden lokale producten gemaakt, zoals roggebier en honing, en er wordt natuurlijke begrazing toegepast. De natuurbegraafplaats beslaat 17 hectare van het totale terrein. Op het landgoed is ook een natuurkampeerterrein, een vergaderlocatie, een vakantiehuis en een B&B. Ook worden er wandelingen en rondleidingen georganiseerd.

der, koninginnenpage, het zwartsrietdikkopje, geelsrietdikkopje, groot dikkopje en icarusblauwtje. Dat zijn de graslandvlinders. Door de kleine houtwallen en andere elementen zijn er op het landgoed ook veel vogels, zoals 14 paartjes geelgorzen en veel grasmussen die foerageren in de kruiden. ‘Zo is er een enorm samenspel van mogelijkheden, maar ook van toevallige situaties die ontstaan omdat je eerder bewuste keuzes hebt gemaakt’, merkt Van Kruijsbergen op.

Van bos naar bloemenweide

Eigen samenstelling

Natuurbegraafplaats De Hoevens koos voor een eigen samenstelling, omdat er in de standaardmengsels kruiden zitten die niet zouden passen. 'Zo willen we zo weinig mogelijk boerenwormkruid, want dat is er al; dat hoeven we niet te zaaien. Bij Cruydt-Hoeck kun je exact aangeven wat je wilt. Wij hebben twee grassoorten gekozen, waaronder reukgras, en 28 soorten kruiden, onder andere knoopkruid, veldsalie, slangenkruid, teunisbloem, rondklaver, margriet, havikskruid, ratelaar en toorts. Al met al een mengsel met planten en kruiden die hier thuishoren.' Van der Lande vult aan: 'Wanneer je hier in juni komt, is het prachtig. De natuurbegraafplaats wordt dan omringd door velden die vol staan met klaprozen.'

Liefde voor het landschap

Roelof Jan Koops is bloemenweide-adviseur bij Cruydt-Hoeck. 'Wij blijven na het inzaaien nog enige tijd bij het project betrokken, om te monitoren hoe de mengsels zich ontwikkelen en of er in het beheer nog wat bijsturing nodig is. We zijn bij De Hoevens begonnen met min of meer standaardmengsels; later is de stap gezet

naar maatwerk en hebben we in samenspraak speciale mengsels op maat gemaakt.'

'Een zadenbedrijf heeft niet in de hand wat er wel en wat er niet opkomt uit een zadenmengsel. Er zijn heel veel factoren die daar invloed op hebben. Denk aan het zaaitijdstip, de bodem, de vochtsituatie, de temperatuur, het jaarverloop, noem maar op. Desondanks kunnen we op basis van de bodemeigenschappen en met onze kennis over de natuurlijke flora in het gebied goede mengsels maken, die succesvoller zijn dan standaardmengsels.' 'De indeling van dit hele terrein is bijzonder. De massale bloei maakt diepe indruk. Je komt uit een bosstrook gewandeld en belandt ineens op een open plek met een bloemenzee. Volgens mij is dit uniek voor Nederland. Waarmee ik ook de beheerders complimenteer voor het jarenlange doordachte onderhoud, waardoor het nu een rustige vegetatie is. Wij kunnen tussentijds adviseren over kleine aspecten en wanneer nodig het verwachtingsmanagement bijsturen.'

Koops besluit: 'Deze plaats is met zoveel positieve energie benaderd, met grote liefde voor

het landgoed en voor het landschap eromheen; dat merk je. Daar krijg je wat voor terug. Als bezoeker ervaar je de liefde voor de natuur, ook al ben je op een droevige plaats waar afscheid wordt genomen van geliefden.'

'De producten van Cruydt-Hoeck zijn heel goed voor de overwintering van vlinders, samen met ons maaibeleid'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!